

Dosarul nr. 3r-392/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – G. Cazacu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – E. Palanciuc, V. Negru, A. Minciuna

DECIZIE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de către Inspectoratul de Poliție Centru al Direcției de poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentat de către Eugeniu Țurcanu,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Rusnak împotriva Inspectoratului de Poliție Centru al Direcției de poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și funcționarului public Svetlana Cojocari cu privire la accesul liber la informație și repararea prejudiciului,

împotriva încheierii din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Inspectoratul de Poliție Centru al Direcției de poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva hotărârii din 23 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă,

constată:

La 29 martie 2019, Andrei Rusnak a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Poliție Centru al Direcției de poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare IP Centru al DP Chișinău a IGP al MAI) și funcționarului public Svetlana Cojocari cu privire la obligarea furnizării informației solicitate prin cererea nr. R-261 din 11 februarie 2019, și anume prezentarea copiei de pe Regulamentul privind organizarea și funcționarea secției Securitate publică al Inspectoratului de Poliție Centru și încasarea din contul pârâtului a sumei de 1 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral și obligarea funcționarului public Svetlana Cojocari să plătească despăgubiri solidar cu pârâtul (f.d. 2-6).

Prin hotărârea din 23 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial acțiunea depusă de către Andrei Rusnak (f.d. 108, 123-128 recto-verso).

La 04 august 2020, IP Centru al DP Chișinău a IGP al MAI a depus prin poștă

electronică, precum și prin intermediul oficiului poștal apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 110-111, 112-113, 118-119, 122).

Prin încheierea din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, s-a declarat inadmisibil apelul depus de către IP Centru al DP Chișinău a IGP al MAI împotriva hotărârii din 23 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă (f.d. 135-138).

La 08 decembrie 2020, IP Centru al DP Chișinău a IGP al MAI, reprezentat de către Eugeniu Țurcanu, a depus prin poștă electronică la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat împotriva încheierii din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 143, 157-161).

Argumentele recursului, în esență, se rezumă la faptul că prima instanță nu a expediat pentru notificare copia hotărârii motivate la adresa de corespondență indicată de către reprezentantul autorității publice – str. Tighina, 6, mun. Chișinău, ci la o altă adresă, care a fost indicată de către reclamant.

În asemenea circumstanțe reprezentantul pârâtului a fost în imposibilitate de a lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe, pentru a formula și depune motivarea apelului.

Totodată, reprezentantul recurentului a considerat eronată concluzia instanței de apel, precum că apelantul nu a întreprins toate măsurile necesare pentru a-și proteja drepturile sale de acces la instanță. Or, IP Centru al DP Chișinău a IGP al MAI a manifestat interes față de soarta dosarului examinat, depunând în data de 16 noiembrie 2020, prin poștă electronică, cerere cu privire la eliberarea hotărârii motivate.

Recurentul IP Centru al DP Chișinău a IGP al MAI, reprezentat de către Eugeniu Țurcanu, a solicitat prin cererea de recurs anularea încheierii din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu repunerea în termenul de apel împotriva hotărârii din 23 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 16 decembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru notificare intimatului Andrei Rusnak copia recursului motivat depus de către IP Centru al DP Chișinău a IGP al MAI, reprezentat de către Eugeniu Țurcanu, explicându-i dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs (f.d. 163). Însă, intimatul nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință asupra recursului.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acesteia, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând

recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Conform articolului 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

În sensul art. 241 alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 236 alin. (2) lit. d) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ coroborat cu art. 241 alin. (3) din Codul administrativ și art. 74 alin. (6) din Codul electoral recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit.

Din materialele și lucrările dosarului rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 10 noiembrie 2020 în absența recurentului și a reprezentantului acestuia (f.d. 135-138).

Din conținutul extrasului din poșta electronică cu adresa „alexandrina.rotaru@justice.md” rezultă că, la 14 noiembrie 2020, ora 11.15, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului IP Centru al DP Chișinău a IGP al MAI la adresa oficială de e-mail „ips_centru@igp.gov.md” pentru notificare încheierea motivată din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 140).

În privința modalităților de comunicare și notificare Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Din coroborarea prevederilor legale precitate cu circumstanțele faptice constatate, Colegiul constată că începutul curgerii termenului de depunere a recursului și a motivării acestuia este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei, adică ziua de 11 noiembrie 2020, iar termenul limită fiind data de 25 noiembrie 2020, ora 24.00.

Însă, distinct acestor circumstanțe, IP Centru al DP Chișinău a IGP al MAI, reprezentat de către Eugeniu Țurcanu, a depus recursul motivat la Curtea de Apel Chișinău, prin poștă electronică, la 04 decembrie 2020, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică cu adresa „cac@justice.md” (f.d. 143).

La aspectul dat completul consideră că de la momentul notificării încheierii motivate din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, recurentul a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune recurs în interiorul termenului instituit la art. 242 din Codul administrativ.

Cu privire la aspectul că încheierea din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată la adresa de e-mail a Inspectoratului de Poliție Centru, dar nu la adresa de e-mail a Direcției de poliție a mun. Chișinău, Colegiul învederează că Inspectoratul de Poliție Centru este o subdiviziune a Direcției de poliție a mun. Chișinău, fapt ce rezultă nemijlocit din norma art. 15 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012 și pct. 20 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 547 din 12 noiembrie 2019 (anexa nr. 1).

Respectiv, Inspectoratul de Poliție Centru în esență este o subdiviziune teritorială a Direcției de poliție a mun. Chișinău, care nu are statut de persoană juridică și se supune nemijlocit Direcției.

Indiferent la ce adresă de e-mail ar fi fost expediată încheierea motivată din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (ips_centru@igp.gov.md sau dp_chisinau@igp.gov.md), destinat final oricum este partea recurentă – Direcția de poliție a mun. Chișinău.

Astfel, în cazul recepționării unei adrese (corespondențe) destinate Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Inspectoratul de Poliție Centru avea obligația pozitivă de a o remite acesteia.

În atare circumstanțe, faptul că Inspectoratul de Poliție Centru nu a comunicat Direcției de poliție a mun. Chișinău încheierea din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, ce i-a fost notificată la 14 noiembrie 2020, este imputabil exclusiv Inspectoratului de Poliție Centru și nu exonerează recurentul de obligația respectării termenilor procedurali de exercitare a căii de atac. Or, fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a recursului și a motivării acestuia, în caz contrar intervenind *uno ictu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ în coroborare cu art. 241 alin. (3) și art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

Totodată, completul învederează că în sensul principiului *nemo censetur ignorare legem* necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii. Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurentului, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile lor procedurale.

Imperioase speței sunt dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov contra Ucrainei, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În atare circumstanțe, Colegiul opinează că declararea recursului depus de către IP Centru al DP Chișinău a IGP al MAI, reprezentat de către Eugeniu Țurcanu, ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice. Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către IP Centru al DP Chișinău a IGP al MAI, reprezentat de către Eugeniu Țurcanu.

Conform art. 191 alin. (5), art. 241 și art. 243 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se declară inadmisibil recursul depus de către Inspectoratul de Poliție Centru al Direcției de poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentat de către Eugeniu Țurcanu, împotriva încheierii din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Rusnak împotriva Inspectoratului de Poliție Centru al Direcției de poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și funcționarului public Svetlana Cojocari cu privire la accesul liber la informație și repararea prejudiciului.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh